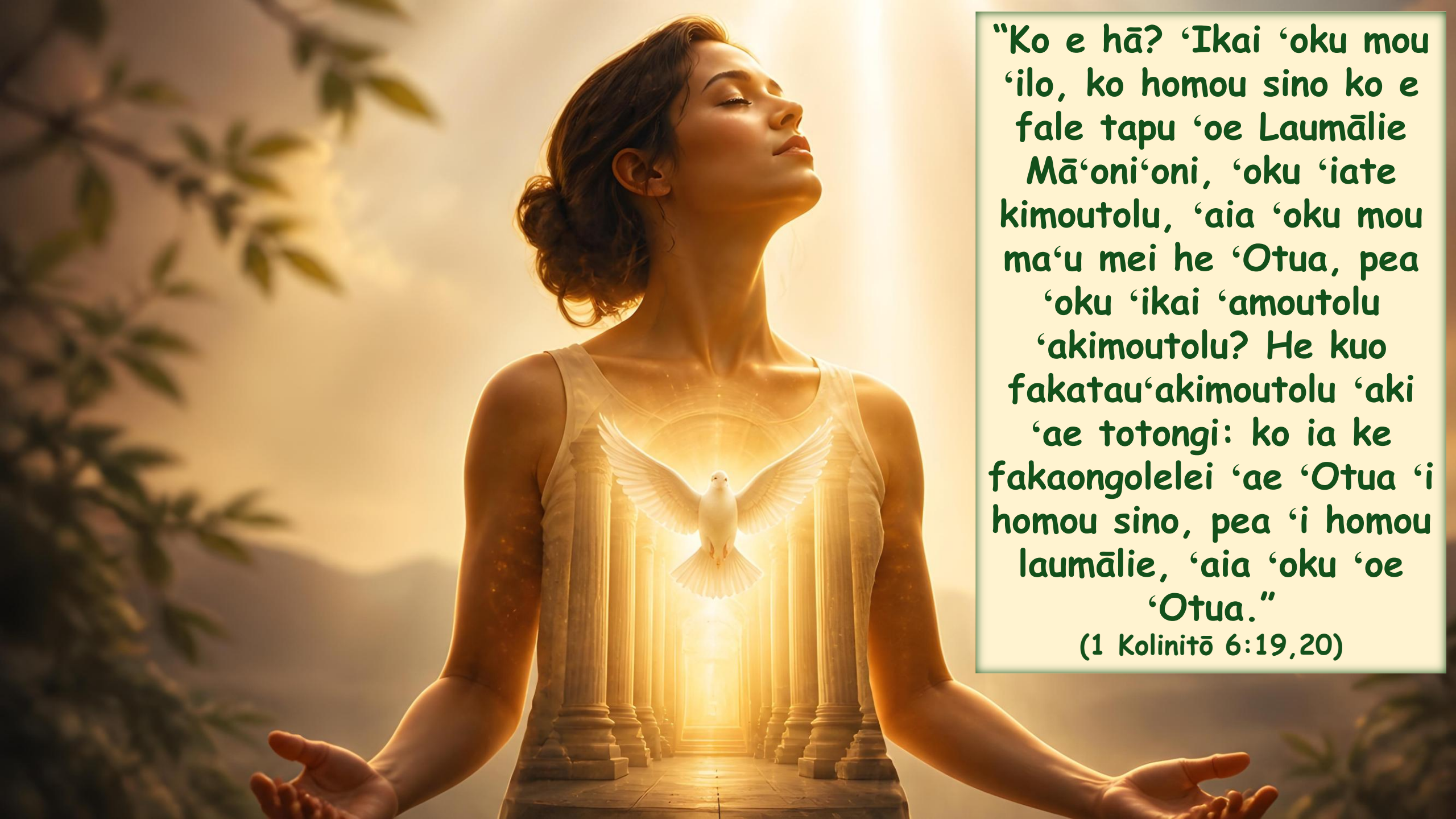

ANGAHALA 'I HE SIASI

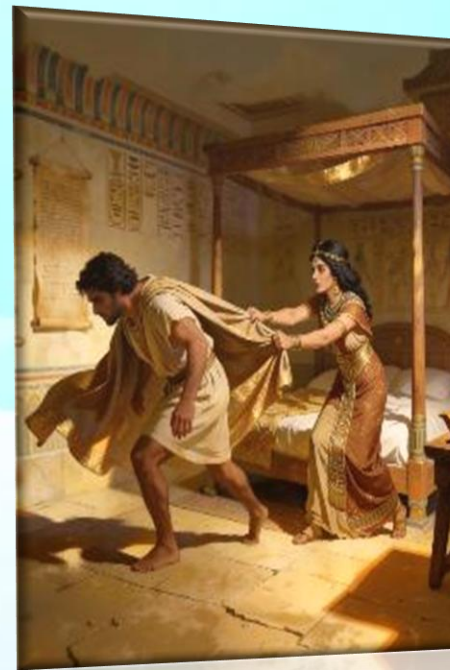

“Ko e hā? ‘Ikai ‘oku mou
‘ilo, ko homou sino ko e
fale tapu ‘oe Laumālie
Mā‘oni‘oni, ‘oku ‘iate
kimoutolu, ‘aia ‘oku mou
ma‘u mei he ‘Otua, pea
‘oku ‘ikai ‘amoutolu
‘akimoutolu? He kuo
fakatau‘akimoutolu ‘aki
‘ae totongi: ko ia ke
fakaongolelei ‘ae ‘Otua ‘i
homou sino, pea ‘i homou
laumālie, ‘aia ‘oku ‘oe
‘Otua.”

(1 Kolinitō 6:19,20)

‘Oku fakamoleki ‘e Paula ‘a e vahe nima ki he fitu ‘o e 1 Kolinito ‘i he‘ene feinga ke to‘o atu ha angahala na‘e aka loloto ‘i he siasi ‘o Kolinitoo: ‘a e anga‘uli fakasekisuale. Ko e angahala pau ko ení na‘e toe fakalahi ia ‘ e he ngaahi angahala kehe hangē ko e ngaahi hia mo e ngaahi kākā na‘e fai ‘ i he lotolotonga ‘ o e fanga tokouá tonu, ‘ a ia na‘e ‘ omai ki he ‘ ao ‘ o e ngaahi fakamaau‘anga fakapule‘angá. ‘I hono faka‘aonga‘i ‘o e lea mahino mo fakahangatonu, ‘oku ‘ikai ngata pe ‘i hono fakamahino‘i ‘e Paula ‘a e angahala, ka ‘oku ne toe fokotu‘u mai ha ngaahi founga ke fakalelei‘i ‘aki ia, pea ke faka‘ehi‘ehi mei he‘ene toe to ki ai.

Angahala ‘i he siasi

Ko e angahala kuo
loto ki ai

Faka‘auha ‘o e
angahala

Ko e fekuki mo e
ngaahi palopalema
fakaloto fonua

Founga ke faka‘ehi‘ehi ai mei he angahala ‘i he lotu

Ngaahi Temipale
‘o e Laumalie
Ma‘oni‘oni

Ko e fehokotaki
fakasino fakalao

KO E
ANGAHALA
'I HE SIASI

KO E ANGAHALA KUO LOTO

"Pea 'oku mou anga fakafiefielahi, kae 'ikai te mou mamahi mu'a, koe'uhi ko ia kuo ne fai 'ae me'a ni?" (1 Kolinitō 5:2)

'I he siasi 'o Kolinitoo na'e 'i ai 'a e "anga'uli 'iate kimoutolu, pea mo e fa'ahinga 'oku 'ikai tali 'e he kau pangani" (1 Kolinito 5:1). Ko e 'i ai ha fetu'utaki fakamala'ia 'i he siasi ko ha me'a mamafa 'aupito. Ka na'e toe kovi ange 'a e tukunga koe'uhi he na'e 'ikai ke nau fakatupu ha fehi'a 'i he lotolotonga 'o e kaingalotu, ka na'a nau laukau ke kataki'i 'a e angahala ko 'eni (1 Kolinito 5:2).

Na'e fa'u'aki tefito 'a e siasi 'aki 'a e kau Senitaile. Na'e tala ange 'e honau konisēnisi kiate kinautolu 'oku 'ikai totonu ke kātaki'i 'a e hia fakamala'ia. 'Ikai ngata ai, na'e fakamalohia 'e he'enau 'ilo ki he Folofola 'a e fakakaukau ko 'eni (Levitiko 18:8)

Kapau na'a nau mahino ko e va fetu'utaki ko 'eni ko e angahala... ko e ha na'a nau laukau ai (1 Kolinito 5:6)? Na'e 'i ai nai ha ivi takiekina 'o e famili na'e kau ki ai 'i he siasi? Na'a nau pōlepole 'i he'enau hoko ko ha siasi 'oku kātaki'i 'a e kau angahalá? ...?

FAKA'AUHA 'O E ANGHALA

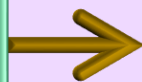
"Ka ko kinautolu 'oku 'i tua'ā 'oku fakamaau'i 'e he 'Otua. Ko ia ke "tukuange 'iate kimoutolu 'ae tangata angahala ko ia."."

(1 Kolinito 5:13)

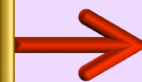
Na'e 'osi "'ilo 'e he kakai" 'a e hia fakamala'ia (1 Kolinito 5:1), ko ia na'e pau ke fai ha ngaahi me'a fakavavevave ke ta'ofi 'a e maumau ki he ongoongo 'o e siasi. Ko e hā 'a e ngaahi me'a 'oku totonu ke fa'i?

Ke fai ha fakamaau 'oku ne fakapapau'i, pe 'ikai fakapapau'i, 'a e halaia 'a e tokotaha (1 Kolinito 5:3)

'Oua na'a ke feohi mo e tokotaha angahala, pe kai mo ia, kehe pe ke ne vilitaki ke lau ia ko ha memipa 'o e siasi, 'o 'ikai loto ke li'aki 'ene angahala (1 Kolinito 5:11)

Ke kapusi 'a e tokotaha faiangahala pea tukuange ia "kia Setane," koe'uhi 'i he'ene tauhi 'a e angahala ko 'eni, kuo ne fili loto fiemalie ai ke tuku ia ki he ha'amonga 'a Setane (1 Kolinito 5:2b, 5a, 13b)

Kuo pau ke 'i ai ma'u pe ha taumu'a huhu'i 'o e fakatonutonu faka-Siasi (tatau ai pe pe ko e ha hono mamafa 'o e angahala). Kuo pau ke fakamahino'i 'a e fehalaaki 'a e tokotaha koe'uhi ke nau lava 'o 'ilo'i ia, fakatomala, pea "mo'ui 'i he 'aho 'o e 'Eiki ko Sisuu" (1 Kolinito 5:5).

FEKUKI MO E NGAAHI PALOPALEMA 'I LOTO

“O kapau ‘oku ai ha me‘a ki ha tokotaha, ke fakamaau ia ‘i he ‘ao ‘oe ta‘eangatonu, kae ‘ikai ‘i he ‘ao ‘oe kāinga mā‘oni‘oni?” (1 Kolinito 6:1)

Hili hono fakamatala‘i ‘e Paula ‘a e founga ke fakalelei‘i ‘aki ‘a e angahala ‘i he siasi, na‘a ne valoki‘i kinautolu ‘i he ‘ikai ke nau muimui ki he ngaahi fakahinohino totonu pea mo hono tuku ‘a e ngaahi fakakikihi ‘i he vaha‘a ‘o e kakai tui ki he ngaahi fakamaau‘anga fakamamani (1 Kolinito 6:1-6). Ka ‘oku toe lahi ange ‘a Paula ‘o ‘ohofi ‘a e tefito ‘o e palopalema.

➔ ‘Uluaki, ‘oku ‘ikai totonu ke ‘i ai ha ta‘efelotoi ‘i he kaingalotu ‘o e siasi (1 Kolinito 6:7a) pea ko e mo‘oni, ‘oku ‘ikai totonu ke faihala pe kakaa‘i ‘e he kaingalotu ha memipa kehe (1 Kolinito 6:8).

➔ Ua, kuo pau ke loto fiemalie ‘a e ngaahi tokoua ke fakamolemole‘i ‘a e faihala (1 Kolinito 6:7b).

➔ Tolu, kapau ‘oku ‘ikai ke ‘i ai ha felotoi ‘i he vaha‘a ‘o e kaingalotu, kuo pau ke fakamaau‘i pe fakalaloa ‘a e siasi ‘iate kinautolu (1 Kolinito 6:2).

Tuku kehe kapau ko ha hia (Loma 13:1-5), ‘oku totonu ke fakalelei‘i ‘a e ngaahi palopalema fakaloto fonua ‘o e siasi.

“Ko ‘etau ngaue ke ‘ilo‘i ‘etau ngaahi tonounou mo e ngaahi angahala makehe, ‘a ia ‘oku ne fakatupu ‘a e fakapo‘uli mo e vaivai fakalaumalie, pea tamate‘i ‘etau ‘uluaki ‘ofa. Ko e ngaahi me‘a fakamamani nai ia? Ko e siokita ia? Ko e ‘ofa nai ia ‘i he faka‘apa‘apa‘i kita? ‘Oku feinga nai ke mu‘omu‘a? Ko e angahala nai ‘o e holi fakakakano ‘oku fu‘u longomo‘ui? Ko e angahala nai ia ‘a e kau Nikolaitani, ‘o liliu ‘a e ‘alo‘ofa ‘a e ‘Otua ki he holi fakakakano? Ko hono faka‘aonga‘i hala mo ngaohikovia nai ‘o e maama ma‘ongo‘onga mo e ngaahi faingamalie mo e ngaahi faingamalie, ‘o taukave‘i ‘oku ‘i ai ‘a e poto mo e ‘ilo fakalotu, lolotonga ia ‘oku ‘ikai tatau mo anga‘uli ‘a e mo‘ui mo e ‘ulungaanga? Ko e ha pe ha me‘a kuo faka‘aonga‘i mo tanumaki kae ‘oua kuo malohi mo pule‘i, feinga fakapapau ke ikuna‘i, telia na‘a ke he.”

EGW (Te Mou Ma‘u ‘a e Malohi, ‘aho 18 ‘o Tisema)

FOUNGA KE

FAKA'EHI'EHI AI MEI HE

ANGAHALA 'I HE LOTU

NGAAHI TEMIPALE 'O E LAUMALIE MA'ONI'ONI

"Ko e hā? 'Ikai 'oku mou 'ilo, ko homou sino ko e fale tapu 'oe Laumālie Mā'oni'oni, 'oku 'iate kimoutolu, 'aia 'oku mou ma'u mei he 'Otua, pea 'oku 'ikai 'amoutolu 'akimoutolu?"

(1 Kolinitō 6:19)

Hili 'ene lea ki he 'isiu 'o e ngaahi hopo, 'oku toe foki 'a Paula ki he kaveinga tefito: ko e fe'auaki 'i he loto siasi. Ko e hā na'e 'i ai aí?

'Oku ui 'a e kau Kalisitiane ki he ma'oni'oni (1 Kol. 6:11), pea 'oku totonu ke tuku ki tu'a heni 'a e angahala kotoa pe. Kae ne'e fakakikihi 'ihi, 'uhi ko tanatou 'u agahala ne'e kua 'osi fakamolemole'i, ne'e feala ke nātou fai he me'a pe 'e nātou loto kiai 'aki tonatou sino. Ko e 'uhinga ia 'oku fakamahino mai ai 'e Paula, "ko e sino 'oku 'ikai teu'aki ki he fe'auaki" (1 Kol. 6:12-13)

Ko 'ene fakakikihi: ko hotau sinó ko e ngaahi mēmipa ia 'o Kalaisi. He'ikai ke tau lava 'o to'o ha memipa 'o Kalaisi 'o fakataha'i ia mo ha fefine fe'auaki pe fe'auaki (1 Kol. 6:15-18).

Faka'osí, 'oku ne taki kitautolu ke tau fakakaukau ki ha me'a mahu'inga: ko hotau sinó ko e temipale ia 'o e Laumālie Mā'oni'oní, pea ko ia ai, 'oku 'ikai ko 'etau koloa ia, ka 'oku 'a e 'Otuá ia (1 Kol. 6:19). Na'e fakatau kitautolu 'e he 'Otua 'aki 'a e ta'ata'a mahu'inga 'o hono 'Alo, ko ia kuo pau ke tau fakalangilangi'i 'a e 'Otua 'i hotau sino mo hotau laumalie fakatou'osi (1 Kol. 6:20).

FE'AUAKI FAKALAO

"Ka koe'uhi telia 'ae fe'auaki, ke ma'u 'e he tangata taki taha hono uaifi 'o'ona, pea ke ma'u 'e he fefine taki taha hono husepāniti 'o'ona. ." (1 Kolinitō 7:2)

'I he tali 'e Paula 'a e ngaahi fehu'i 'e ni'ihī na'e 'ohake 'e he siasi 'i Kolinito, 'oku tokoni ai ke mahino kiate kitautolu 'a e founa te tau lava ai 'o hola mei he fe'auaki (1 Kol. 7:1)

Ko hono tefitō: 'oku totonu ke fiefia 'a e kakai malí 'i he fehokotaki fakasino fakalaó mo honau hoá; 'oku 'ikai totonu ke fehokotaki fakasino 'a e kakai ta'emalí mo ha taha.

'Oku 'ikai totonu ke fakafisi 'a e ongo hoá ke fai ha fehokotaki fakasino ke faka'ehi'ehi mei hono faka'ai'ai 'a e tokotaha 'e tahá ki ha fe'auaki 'e ala hoko (1 Kol. 7:3-5).

Ko e kakai ta'emali 'oku nau ma'u 'a e me'a'ofa 'o e mapule'i 'oku nau lava 'o ngaue'aki lelei ange 'a e ngaahi faingamalie ke nau tauhi ki he 'Otua 'o 'ikai ha fakangatangata mei he ngaahi tokanga'i 'o e famili (1 Kol. 7:6-8, 32-34)

Ko e kakai ta'emali 'oku 'ikai ke nau ma'u 'a e me'a'ofa 'o e mapule'i 'oku totonu ke nau feinga ke mali ke faka'ehi'ehi mei he ngaahi 'ahi'ahi (1 Kol. 7:9)

“I he ngāue ma‘á e kau halá, tuku ke fakahangatonu ‘a e mata kotoa pē kia Kalaisi. [...] Tuku ke nau lea ki he hala ‘o e ‘alo‘ofa fakamolemole ‘a e Fakamo‘uí. Tuku ke nau fakalotolahi‘i ‘a e tokotaha angahalá ke fakatomala, pea tui kiate Ia ‘okú Ne lava ‘o fakamolemolé. [...]

Tuku ke tali ‘e he siasi ‘a e fakatomala ‘a e angahala ‘aki ‘a e loto hounga’ia. Tuku ke taki atu ‘a e tokotaha fakatomalá mei he fakapo‘uli ‘o e ta‘etuí ki he maama ‘o e tuí mo e mā‘oni‘oní. Ke tuku hono nima teteteté ki he nima ‘ofa ‘o Sīsuú. Ko e fakamolemole peheé ‘oku fakamo‘oni‘i ia ‘i he langí.

EGW (Ko e Holi ‘o e Ngaahi Kuongá, p. 806)